



**РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД  
ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ**

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ  
за 2018. годину**

**Београд, јануар 2019. године**

## УВОД

Програмска оријентација Републичког завода за социјалну заштиту за 2018. годину била је заснована на резултатима праћења и евалуације остваривања права, примене мера и пружања услуга социјалне заштите у јавном, цивилном и приватном сектору, као и на сагледавању карактеристика рањивих и посебно осетљивих група корисника. Уз то, била је заснована на до сада стеченим сазнањима и у пракси провереним решењима у пружању различитих видова подршке актерима у систему социјалне заштите.

У складу са дефинисаним стратешким правцима деловања за период 2015 - 2020. Завод је своју програмску делатност током 2018. године реализовао у следећим оквирима деловања:

- Унапређење социјалне политике на националном нивоу у складу са националним развојним циљевима и европским стандардима квалитета услуга;
- Унапређење стручне праксе, знања и вештина запослених радника одговарајућих професија у социјалној заштити и увођење система квалитета делатности и услуга;
- Континуирано унапређење свих капацитета Завода

Активности Завода су биле усмерене на развијање система праћења и проучавања, иницирањем промена и промовисањем примера добре праксе у социјалном раду, усклађивањем са европском и међународном политиком и приступима УН у социјалној заштити, јачањем стручних капацитета пружалаца услуга, развојем услуга и система квалитета. Посебан општи циљ развоја био је посвећен јачању капацитета Завода, као основној претпоставци за реализацију планираних активности

\*

\*

\*

## ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ

Деловање Републичког завода за социјалну заштиту у 2018. години обележило је **активно учешће у дефинисању измена и допуна Закона о социјалној заштити**, као и учешће у конципирању новог стратешког оквира за развој социјалне заштите у Србији. Завод је у оквиру Посебне радне групе за измене и допуне Закона о социјалној заштити, именованој од стране Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, имао координативну улогу.

Посебно значајна активност Завода током 2018. године била је и **интензивна подршка развоју капацитета јединица локалних самоуправа** за преузимање одговорности за развој и унапређивање социјалне политике и социјалних услуга на локалном нивоу.

У оквиру истраживачке делатности Завода, током 2018. године по значају се издвојило **истраживање о организацији ЦСР са циљем да се утврди оптерећеност водитеља случаја кроз оптерећеност бројем и сложености случајева, те на основу налаза истраживања утврди оптималан број и карактеристике случајева и предложи нова методологија израде норматива и стандарда у ЦСР.** Истраживање је реализовано кроз успешну сарадњу са 18 супервизора и 72 водитеља случаја из 45 центара за социјални рад. Прелиминарни налази истраживања указују на значајну оптерећеност водитеља случаја, а финална студија са препорукама ће бити објављена у марту 2019. године.

Када је реч о процесу акредитације програма обука намењених унапређењу знања и вештина пружалаца социјалних услуга у систему социјалне заштите, током 2018. године спроведена је **евалуација десетогодишњег процеса акредитације** и извештај о евалуацији доступан је на интернет презентацији Завода.

Претходне године спроведена је и **анализа ситуације у систему социјалне заштите када је реч о дечијим браковима и могућностима центара за социјални рад у њиховом спречавању**, у сарадњи са УНИЦЕФ-ом. Иако су дечији бракови мулти-секторски проблем, неспорно је да систем социјалне заштите има веома значајну улогу, а посебно центри за социјални рад. у њиховом спречавању. Резултат ове анализе су препоруке да је неопходно да ресорно министарство кроз давање инструкције центрима покаже одлучност да се супротстави овој појави. Такође, неопходна је и сензибилизација професионалаца за разумевање феномена дечијег брака, као и обука за примену Инструкције о поступању центара за социјални рад у случајевима ризика од дечијег брака и примени интервенција за подршку детету жртви дечијег брака. С обзиром да се у наредне две године очекују значајне активности на националном нивоу, систем социјалне заштите је спреман да своје најзначајније ресурсе (центре за социјални рад) стави у функцију спречавања овог вида насиља над децом, у складу са њиховим постојећим надлежностима. У складу са тим, Завод ће у периоду који је пред нама пружати подршку центрима за социјални рад да примењују Инструкцију у пуном обиму и свесрдно ће подржати будућу Националну коалицију за спречавање дечијих бракова.

Уважавајући стечена искуства у реализацији досадашњих програмских и пројектних активности, у оквирима својих законом прописаних овлашћења, Завод је током 2018. године наставио даље јачање постојећих и успостављање нових партнерских релација са релевантним друштвеним актерима активним на пољу социјалне политике и социјалне заштите.

Програмске и пројектне активности реализоване су коришћењем различитих доступних извора финансирања.

\*

\*

\*

**ОПШТИ ЦИЉ 1.**

Унапређена социјална политика кроз објективнији (поузданији) и потпунији увид у социјална обележја рањивих група, развијањем система праћења и извештавања

**Специфични циљ 1.1.**

Развијен и унапређен модел праћења и извештавања о трендовима у кретању броја, структуре и најважнијих обележја корисника услуга у систему социјалне заштите

**Реализоване активности**

У току првог и другог квартала 2018. године реализовано је прикупљање, логичка контрола и анализа годишњих извештаја за 2017. годину.

1. Прикупљање података из Годишњих извештаја о раду ЦСР, Установа за смештај деце и младих, Установа за смештај одраслих са менталним, интелектуалним, физичким и сензорним тешкоћама, Центара за породични смештај и усвојење, Установа за смештај одраслих и старијих (јавни и приватни сектор) и Лиценцираних пружалаца локалних социјалних услуга.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: фебруар – април 2018. године

2. Логичка контрола прикупљених података из Годишњих извештаја о раду ЦСР, Установа за смештај деце и младих, Установа за смештај одраслих са менталним, интелектуалним, физичким и сензорним тешкоћама, Центара за породични смештај и усвојење, Установа за смештај одраслих и старијих (јавни и приватни сектор) и Лиценцираних пружалаца локалних социјалних услуга.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: март – мај 2018. године

3. Обрада података из Годишњих извештаја о раду ЦСР, Установа за смештај деце и младих, Установа за смештај одраслих са менталним, интелектуалним, физичким и сензорним тешкоћама, Центара за породични смештај и усвојење, Установа за смештај одраслих и старијих и ажурирање база података (јавни и приватни сектор) и Лиценцираних пружалаца локалних социјалних услуга.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јун - јул 2018. године

#### 1.1.2. Прикупљање, обрада и анализа података из Информационог система МРЗБСП

Прикупљање и статистичка обрада података од Информационог система МРЗБСП није реализовано, јер нису достављени подаци од стране МРЗБСП.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: није реализовано

#### 1.1.3. Прикупљање, обрада и анализа података из Републичког завода за статистику

Прикупљање, обрада и анализа података од Републичког завода за статистику реализована је у другом кварталу. Прикупљени су подаци о виталној статистици и други подаци потребни за рачунање индикатора за изразу извештаја РЗСЗ.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јун – јул 2018. године

#### 1.1.4. Израда извештаја Деца и млади у систему социјалне заштите у 2017.

Израђен четврти по реду извештај *Деца у систему социјалне заштите у 2017.* у којем су представљени статистички подаци о деци у систему социјалне заштите. Намера извештаја је да се путем статистичких података омогући увид у ефекте које систем социјалне заштите постиже када је реч о положају деце у друштву, омогућава се планирање и унапређење социјалне заштите, односно креирање и спровођење политика усмерених на отклањање неједнакости и последица социјалне искључености.

Извештајем су приказани статистички подаци из следећих области: 1. Деца у систему социјалне заштите – општи показатељи, 2. Деца без родитељског старања, 3. Деца жртве насиља у породици, 4. Деца са проблемима у понашању, 5. Деца из породица у кризи, 6. Деца са сметњама у развоју. Два поглавља извештаја, поглавље 7. Материјално угрожена деца и 8. Издаци за дечију заштиту из буџета Републике Србије пренета су из прошлогодишњег извештаја јер МРЗБСП није доставили потребне податке.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: август 2018. године

#### 1.1.5. Израда извештаја Пунолетни у систему социјалне заштите у 2017..

Израђен трећи по реду извештај *Пунолетни корисници у систему социјалне заштите у 2017. години* у којем су представљени статистички подаци о пунолетним корисницима система социјалне заштите који представља целовит увид у специфичности положаја и потреба корисника у систему и омогућава праћење података о поступцима, мерама и услугама из домена социјалне заштите.

Извештајем су приказани статистички подаци из следећих области: 1. Пунолетни корисници система социјалне заштите у 2016. години – општи показатељи, 2. Породица у кризи/породице у потреби за подршком, 3. Корисници жртве насиља, 4. Особе са инвалидитетом, 5. Корисници без услова за самосталан живот и одговарајућег породичног старања. Последње поглавље, поглавље 6. Социо-материјално угрожени корисници, је преузето из прошлогодишњег извештаја јер МРЗБСП није доставило потребне податке.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: септембар 2018. године

#### 1.1.6. Прикупљање података и израда извештаја о идентификацији злоупотребе дечијег рада

Реализација ове активности је одложена за први квартал 2019. године.

### **Специфични циљ 1.2.**

Развијен и унапређен модел праћења и извештавања о капацитетима и ресурсима установа социјалне заштите и лиценцираних пружалаца услуга у систему социјалне заштите

### **Реализоване активности**

#### 1.2.1. Прикупљање података и анализа капацитета и ресурса ЦСР у остваривању јавних овлашћења, пружања услуга у 2017. и израда извештаја о раду ЦСР у 2017.

Сачињен једанаести по реду *Синтетизовани годишњи извештај о раду ЦСР у Србији за 2017. годину.* Извештај је сачињен на основу података о ресурсима и капацитетима за рад ЦСР, информација о корисницима на евиденцији ЦСР, као и о радним активностима ЦСР у пружању услуга социјалне заштите и остваривању јавних овлашћења – пружање материјалне подршке,

примена старатељске заштите, усвојење, пружање услуге смештаја, поступци и мере у заштити од насиља и у заштити малолетника.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јул - септембар, 2018. године

1.2.2. Прикупљање података и анализа капацитета и ресурса за пружање услуга смештаја установа за смештај деце и младих у 2017.

Сачињен је *Синтетизовани извештај о раду установа за смештај деце и младих у Републици Србији за 2017. годину* који приказује рад и кориснике три групе установа за смештај деце и младих у 2017. години, кроз делатности којима се установе баве, услуге које пружају и карактеристике корисника на домском смештају. Извештајем је обухваћено 19 установа за смештај деце и младих: 11 домова за децу и младе, 5 домова за децу и младе са сметњама у развоју и 3 завода за васпитање деце и младих.

Извештај је састављен из три целине и конципиран на начин да се одређене димензије и индикатори за установе и кориснике приказују збирно (за све установе за децу и младе) и појединачно (по типу установа) како би се приказале специфичности одређеног типа установа или корисника.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јул - септембар 2018. године

1.2.3. Прикупљање података и анализа капацитета и ресурса за пружање услуга и израда извештаја о раду центара за породични смештај и усвојење

Сачињен *Синтетизовани извештај о раду центара за породични смештај и усвојење у Републици Србији, за 2017. годину*. Извештај је сачињен на основу појединачних извештаја о раду шест установа за породични смештај за 2017. годину. Предмет овог извештаја је пружање услуга породичног смештаја деци и младима у Републици Србији за 2017. годину.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јун - јул 2018. године

1.2.4. Прикупљање података и анализа капацитета и ресурса за пружање услуга смештаја и израда извештаја о раду установа социјалне заштите за одрасле и старије са менталним, интелектуалним, телесним или сензорним тешкоћама

Сачињен *Синтетизовани извештај о раду установа социјалне заштите за одрасле и старије са менталним, интелектуалним, телесним или сензорним тешкоћама у Републици Србији, за 2017.годину*. Извештај је сачињен са акцентом на процес деинституционализације и трансформације установа за смештај, односно на праћење процеса прилагођавања ових установа реформским процесима у социјалној заштити. Овим извештајем је обухваћено 15 установа које претежно смештају одрасле кориснике са инвалидитетом које се, према Уредби о мрежи установа социјалне заштите, налазе у групи установа за одрасле и старије. Извештајем је представљен рад ових установа у пружању услуге смештаја, других услуга које установа пружа, карактеристика корисника на смештају, и људским ресурсима.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јун - јул 2018. године

1.2.5. Прикупљање података и анализа капацитета и ресурса за пружање услуга смештаја установа за одрасле и старије у јавном и приватном сектору у 2017.

Сачињен *Синтетизовани извештај о раду установа за смештај одраслих и старијих корисника у јавном сектору у Републици Србији у 2017. години*. У овом извештају је извршена синтеза појединачних података о УСОС и њиховом раду у току 2017. године, чиме је сагледан

и њихов укупан допринос у области дугорочног збрињавања, односно социјалне заштите старијих и одраслих особа са инвалидитетом.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јул - септембар, 2018. године

#### 1.2.6. Прикупљање података и анализа капацитета и ресурса за пружање локалних услуга од стране лиценцираних пружалаца услуга у 2017.

Прикупљени су подаци према следећим форматима извештаја: извештај о пружању услуга персоналне асистенције, дневног боравка, личног пратиоца, становања уз подршку, помоћ у кући и прихватиштва. Извршена је логичка контрола, обрада података и креиране су збирне базе података. Такође, креирана је база података о лиценцираним пружаоцима услуга у 2017. години која садржи основне индикаторе праћења.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јун - јул, 2018. године

#### 1.2.7. Прикупљање, логичка контрола и обрада добијених података и израда извештаја о потребама за стручним усавршавањем запослених у систему социјалне заштите

Из извештаја о раду за 2017. годину анализирани су подаци који се односе на стручно усавршавање запослених. Основни фокус анализе био је усмерен на податке везане за план стручног усавршавања, број стручних радника који су у извештајном периоду похађали различите видове стручног усавршавања и потребе за похађањем акредитованих програма обуке. Када је реч о ЦСР, анализирани су и подаци о броју стручних радника који нису похађали основни програм обуке за посао који обављају (водители случаја, супервизори и правници).

Извештаји о потребама за стручним усавршавањем запослених су урађени за центре за социјални рад, установе за децу и младе, домове за старе и геронтолошке центре и установе за смештај одраслих са интелектуалним и менталним тешкоћама. Подаци из ових извештаја су интегрисани у синтетизоване извештаје о раду ових установа за 2017.годину, као и у План стручног усавршавања са предлогом приоритетних програма обуке за 2018.годину.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јун 2018.

#### 1.2.8. Иновирање постојеће базе података о пружаоцима услуга у јавном, цивилном и приватном сектору о услугама које пружају и правима која обезбеђују и о корисницима тих права и услуга

У првом кварталу су иницирани састанци са циљем дефинисања иновираних решења за креирање база података о пружаоцима и корисницима услуга у јавном, цивилном и приватном сектору. С обзиром да РЗСЗ не поседује јединствене базе података о пружаоцима и корисницима услуга социјалне заштите, већ базе у виду збирних Excel табела на годишњем нивоу, започет је процес дефинисања најбољег решења за складиштење података.

У склопу тих активности, одржан је састанак са представницима НВО „Подршка одрживим заједницама“ који су започели процес дигитализације годишњих извештаја ЦСР и установа за смештај корисника у јавном сектору. Са представницима НВО „Подршка одрживим заједницама“ разговарало се о следећим корацима у дигитализацији извештаја, односно укључивању РЗСЗ у овај процес, јер су представници ове организације процес дигитализације реализовали са Покрајинским заводом за социјалну заштиту.

Предлог РЗСЗ је поред дигитализације годишњих извештаја и креирање база података која ће садржати податке из извештаја из претходних година, односно од 2007. године када је актуелни начин извештавања уведен, односно када су РЗСЗ поверени послови извештавања о раду установа социјалне заштите.

Кад је реч о базама којима располаже РЗСЗ у првом кварталу је креирана матрица за базу података, а у другом кварталу, након обраде извештаја реализован је унос података у базу.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јануар – јун 2018.

#### 1.2.9. Прикупљање података и израда извештаја о раду интерних тимова ЦСР за спречавање породичног насиља и насиља у партнерским односима

На основу наменски креираног упитника, прикупљени су подаци од центара за социјални рад о раду интерних тимова за заштиту жртава насиља у породици. Извештаје је доставило 104 центра, од укупно 170. Ова обавеза извештавања центара за социјални рад произилази из одредби Посебног протокола о заштити жртава насиља у породици и партнерским односима из 2013.год.

На основу прикупљених података и њихове анализе, креиран је Извештај о раду интерних тимова који је достављен ресорном министарству. Извештај је непотпун јер не садржи увид у рад интерних тимова из 66 центара за социјални рад.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: март – јун 2018.

### Специфични циљ 1.3.

Унапређење методолошког оквира праћења друштвених појава и социјалних проблема, односно ефеката мера, права и услуга социјалне заштите у складу са променама у релевантном нормативном оквиру

#### Реализоване активности

##### 1.3.1. Израда (нових) методологија праћења – операционалне дефиниције, класификације и израда инструмената за праћење дечијег рада - **Први квартал 2018.**

У очекивању отпочињања пројекта којим координира Међународна организација рада, а који ће се једним својим делом бавити индикаторима дечијег рада значајним за систем социјалне заштите, отпочет је рад на креирању инструмента за прикупљање података од центара за социјални рад о овој појави. Овај инструмент центрима ће бити достављен почетком 2019. године и биће у употреби до момента израде одговарајућег инструмента, чијој изради ће се приступити у складу са Мапом пута која је креирана за Републику Србију у спречавању злоупотребе дечијег рада из 2017. године и која дефинише обавезе Републичког завода за социјалну заштиту у овој области.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: септембар - децембар 2018.

Дефинисане су основне димензије праћења феномена дечијег рада: операционалне дефиниције, индикатори и израђен је инструмент за праћење дечијег рада.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: децембар, 2018. године

##### 1.3.2. Израда (нових) методологија праћења – израда предлога евиденције лиценцираних пружалаца услуга

Завод је у 2016. години пилотирао извештавање лиценцираних пружалаца услуга. На основу налаза пилотирања извештаја за 2016. годину, у првом кварталу 2018. године реализована је активност дефинисања методологије извештавања за 2017. годину. Израда методологије за извештавање је подразумевала три фазе: (1) анализу и операционализација нормативних аката, (2) дефинисање индикатора и (3) креирање инструмената, тј. формата за извештавање лиценцираних пружалаца услуга за 2017.



Анализа нормативног оквира је обухватила *Закон о СЗ* и *Правилник о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите*. Након анализе, аспекти који уређују структуралне и функционалне стандарде за пружање услуга социјалне заштите су операционализовани како би били мерљиви. Индикатори су дефинисани преко неколико димензија: распрострањеност услуга, капацитет пружалаца, доступност услуга корисницима и основне демографске и социјалне карактеристике корисника. Листа индикатора истовремено представља и основ за предлог дела евиденција које би се израдиле за лиценциране пружаоце услуга у заједници.

На основу дефинисаних индикатора израђени су формати за извештавање пружалаца услуга. Први део формата за извештавање садржи индикаторе који су заједнички за све пружаоце услуга (индикатори распрострањености и капацитета пружалаца).

Други део формата креиран је према специфичностима појединих пружалаца услуга и садржи индикаторе о доступности услуга корисницима и основним демографским и социјалним обележјима корисника.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јануар - април 2018. године

### 1.3.3. Усклађивање индикатора социјалне заштите у складу са променама у нормативном оквиру.

Ревидиран је формат ЦСР (уведени индикатори о активацији корисника ЦСР). У току првог квартала, у складу са изменама у нормативном оквиру – ступање на снагу Закона о спречавању насиља у породици у јулу 2017. године – било је потребно модификовати индикаторе за праћење насиља у породици у форматима за извештавање ЦСР. Поред постојећих индикатора, инкорпорираних у формат за извештавање ЦСР, који произлазе из праћења Породичног закона и Закона о социјалној заштити, дефинисани су индикатори који прате хитне мере и интервенције које је увео Закон о спречавању насиља у породици и додати у формат за извештавање ЦСР за 2017. годину.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: новембар 2018. године

### 1.3.4. Унапређивање инструмената за праћење примене Уредбе о наменским трансферима у социјалној заштити

У складу са информацијама добијеним у сталним контактима са представницима локалних самоуправа, као и у процесу истраживања примене Уредбе о наменским трансферима, крајем године ревидиран је постојећи инструмент за праћење и извештавање и усаглашен са потребама.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: новембар – децембар 2018.

### 1.3.5. Израда методологије за праћење насиља у породици и партнерским односима – операционалне дефиниције, класификације, анализа административних података и израда индикатора за праћење насиља у породици и партнерским односима

Израђена методологија за праћење насиља у породици и партнерским односима, израђени индикатори и документи за израду апликације. Активност је реализована у неколико фаза током године. У првој фази су ангажована два консултанта (финансијска подршка УНДП) који су дефинисали индикаторе за праћење насиља у породици и партнерским односима. Након тога, тим РЗСЗ је приступио изради инструмената праћења. Инструменти су у форми докумената у којима водитељи случаја обављају стручни поступак. Инструменти су у форми докумената у којима водитељи случаја обављају стручни поступак. На основу докумената креираће се апликација за онлајн унос случајева насиља којом би се унапредио квалитет праћења феномена насиља. Израђени су документи: пријава, процена и планирање.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: континуирано током 2018. године

## **ОПШТИ ЦИЉ 2.**

Унапређен систем социјалне заштите на основу препорука проистеклих из резултата истраживања социјалних појава и проблема и спроведених анализа организационих и програмских капацитета пружалаца услуга

### **Специфични циљ 2.1.**

Истраживање организационих аспеката рада центара за социјални рад (примењивост постојећих норматива кадрова, стандарда за вођење случаја) с циљем унапређења квалитета стручног рада у систему социјалне заштите

### **Реализоване активности**

#### 2.1.1. Анализа примарне и секундарне литературе и израда класификације послова водитеља случаја

Прва фаза истраживања подразумевала је анализу нормативног оквира (релевантних закона и правилника) и секундарне литературе која је подразумевала доступну домаћу и инострану академску и истраживачку литературу. Након анализе литературе израђена је методологија истраживања: операционалне дефиниције, инструменти и методи статистичке обраде податка. Прва фаза је била креирање класификације послова водитеља случаја која је истовремено и инструмент за квантитативно праћење оптерећености водитеља случаја.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: април - мај 2018. године

#### 2.1.2. Израда инструмента за емпиријско истраживање радне оптерећености водитеља случаја, израда узорка и обука анкетара

Класификација послова водитеља случаја, реализована у претходној фази представљала је основ за израду инструмента за праћење оптерећености водитеља случаја. Инструмент је адаптиран у онлајн апликацију и израђен је софтвер за вођење дневника рада путем којег се оптерећеност мерила.

Дефинисан је репрезентативни узорак (стратификовани, квотни) према критеријумима: регионална дистрибуција, величина ЦСР (велики, средњи и мали ЦСР – величина дефинисана на основу броја стручних радника, тј. водитеља случаја).

С обзиром на комплексну методологију мерења оптерећења (eng. caseload i workload) предвиђено је да обе истраживачке компоненте буду реализоване коришћењем онлине инструмената, јер онлајн унос у софтвер који садржи статистичке параметре убрзава процес, поједностављује га (није потребан унос прикупљених података) и осигурава већу поузданост. Крајем првог квартала, након реализације пилотирања класификације послова водитеља случаја почела је израда инструмената за обе фазе.

Одржане су две обуке: обука за супервизоре који су у првој истраживачкој фази пописивали предмете са којима су водитељи случаја задужени и уносили их у апликацију и инструктажа за водитеље случаја који ће водити дневнике рада, за потребе истраживања степена оптерећености водитеља случаја. Обука за супервизоре обухватила је 18 супервизора, а за водитеље случаја су одржане 3 обуке (72 водитеља случаја су подељена у три групе)

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: мај - септембар 2018. године

### 2.1.3. Пилотирање модела класификације и инструмента за емпиријско истраживање детерминанти радне оптерећености водитеља случаја

Класификација послова вођења случаја пилотирана је у ЦСР Нови Београд, а инструмент у ЦСР Крагујевац, Ниш и Опово.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: мај - јун 2018. године

### 2.1.4. Израда финалног извештаја

Због комплексности истраживања и померања теренског дела истраживања, услед одмора водитеља случаја, теренско истраживање је завршено у првој половини новембра. У новембру је креирана база за статистичку обраду и процесуирање добијених података. Израда извештаја одложена је за први квартал 2019. године.

## Специфични циљ 2.2.

Утврђивање детерминанти издвајања деце из породице одлуком органа старатељства, положаја актера и пракси ЦСР у поступцима издвајања деце из породице

## Реализоване активности

### 2.2.1. Анализа примарних и секундарних извора података – деск анализа

Анализа примарних и секундарних извора података била је прва фаза истраживања које је Завод реализовао у партнерству са Институтом за социолошка истраживања, Филозофског факултета у Београду. Наручилац истраживања је МРЗБСП, а финансијер Швајцарска влада у склопу ПЕРФОРМ пројекта.

Анализа је укључила анализу нормативног оквира (закони и правилници), међународних докумената које је РС ратификовала и тичу се ове проблематике, те анализу доступних истраживања, односно релевантне литературе (домаћа и страна литература).

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: март - април 2018. године

### 2.2.2. Анализа административних података – прикупљање, обрада и анализа административних података

Прва фаза ове активности била је израда инструмента за прикупљање података о издвојеној деци која ће се прикупљати од водитеља случаја. Уз консултације истраживачког тима, чланови тима Завода израдили су инструмент у форми упитника у Еxcel-у. Упитник је садржао основне информације о детету и породици издвојеног детета и податке о реализованим смештајима преко броја и датума решења о смештају детета. Циљ ове фазе истраживања био је мапирање укупне популације деце која су издвојена из биолошке породице у Србији у току 2016. и 2017. године и добијање информација о основним обележјима ове популације. На основу ових података дефинисан је узорак случајева издвајања који ће се истраживати у следећој фази истраживања.

Након израде инструмента реализовано је прикупљање података од ЦСР, које је реализовано у два корака. У првом кораку, директорима ЦСР је упућен захтев са питањем колико је водитеља случаја задужено предметима у којима је у 2016. и 2017. години донета одлука о издвајању деце из биолошке породице. Циљ овог корака је дефинисање укупног броја водитеља случаја од којих ће се добити подаци о издвојеној деци. У другом кораку су се прикупљали упитници од водитеља случаја. Процес прикупљања података је текао отежано јер су поједини центри

каснили и по две недеље са достављањем података. Прикупљање података је реализовано уз додатно ангажовање истраживача Завода који су телефонским путем подсећали руководиоце ЦСР да доставе упитнике.

Након фазе прикупљања података од водитеља случаја, креирана је база података у Excel-у. У активностима прикупљања и уноса података ангажована је волонтерка која је читав процес реализовала у предвиђеном року. Такође је креирана матрица у SPSS програму, подаци су импортовани у SPSS и обрађени.

Активност анализе административних података је укључивала и други извор података: податке МРЗБСП о деци смештеној на домски и породични смештај у току 2017. године. Захтев Сектору за финансије је послат 12. фебруара 2018. године, али је МРЗБСП послало податке са месец дана закашњења.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: април - мај 2018. године

### 2.2.3. Емпиријско истраживање стручног рада – консултативни састанци са тимом истраживача са Филозофског факултета (носиоцима пројекта)

Тим Завода је учествовао у изради инструмента за другу фазу истраживања која је реализована на репрезентативном узорку издвојене деце. Узорак је дефинисан на основу пописане деце која су издвојена из породице (претходна фаза истраживања).

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: мај - јун, 2018. године

### 2.2.4. Израда завршног извештаја

Извештај је обухватио резултате деск анализе, анализе административних података и резултате емпиријског истраживања. Приказани су основни налази истраживања и креиране препоруке за унапређење нормативног оквира процеса издвајања деце из породице.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јун - јул 2018. године

## Специфични циљ 2.3.

Испитивање тешкоћа до којих долази у обезбеђивању права на примарну здравствену заштиту осигураника који су корисници домског смештаја за одрасле и старије

### Реализоване активности

#### 2.3.1. Анализа правног оквира

Истраживање је спроведено применом деск анализе законске регулативе, квантитативног прикупљања података на основу посебно креираног упитника и квалитативног дела истраживања спроведеног применом полу-структурираног интервјуа.

Деск анализа обухватила је законску регулативу у здравственом сектору, пре свега у области примарне здравствене заштите, права осигураника и анализу нормативног уређења здравствене заштите у установама социјалне заштите. Деск анализа обухватила је и законску регулативу у социјалној заштити у контексту здравствене заштите у установама социјалне заштите.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: фебруар – март 2018. године

### 2.3.2. Израда инструмената

У циљу постизања очекиваних резултата истраживања, процес сагледавања обима, доступности, квалитета и начина на које се здравствена заштита обезбеђује старијим корисницима услуге домског смештаја, отпочео је развијањем методологије истраживања и креирањем истраживачког инструментаријума за прикупљање података.

За потребе добијања квантитативних података, креиран је структурирани упитник, са 14 истраживачких питања. Упитници су упућени свим установама за смештај старијих у јавном сектору и свим лиценцираним пружаоцима услуге смештаја за старије у приватном сектору. Узорак је планиран тако да се квантитативним истраживањем обухвати минимум 60% свих домова за старије, а да се квалитативним упитником обухвати 40 представника домова и релевантних спољних актера, што је и спроведено.

За спровођење квалитативног истраживања креиран је упитник за полу-структурирани интервју, са укупно 7 питања и са циљем да се продубе сазнања о питањима постављеним у упитнику за квантитативни део истраживања и да се детаљније испитају тешкоће домова приликом обезбеђивања здравствених услуга. Креирана су два упитника за реализацију полу-структурираних интервјуа – један за сараднике из домова и један за екстерне саговорнике. Уз упитнике је сачињено и упутство за интервјуере, са којима је потом организована инструктажа за спровођење полу-структурираних интервјуа.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: март 2018.

### 2.3.3. Реализација истраживања

Квантитативно истраживање спроведено је са циљем прикупљања и анализа података о здравственој заштити корисника у установама домског смештаја за старије у јавном и приватном сектору како би се стекао увид у доступност здравствене заштите корисницима услуга смештаја, о садржају здравствених услуга које се обезбеђују корисницима услуге домског смештаја, као и о ресурсима установа за смештај старијих корисника и модалитетима у обезбеђивању здравствене заштите корисника на смештају. На основу посебно креираног упитника, структурираног тако да обезбеди одговоре на 14 истраживачких питања, прикупљени су и обрађени подаци од 144 пружаоца домског смештаја - 39 државних и 105 приватних пружалаца услуге домског смештаја за старије.

Квалитативним делом истраживања обухваћено је 40 представника домова и релевантних спољних актера, односно 31 испитаник из домова за старије – лекари, власници или социјални радници, а 9 саговорника из редова стручњака из релевантних установа и институција, односно независни експерти који познају модалитете организовања здравствене заштите старијих, а посебно здравствене заштите корисника домског смештаја.

Полазећи од претпоставке да су међу факторима који утичу на начин обезбеђивања здравствене заштите корисника домског смештаја и величина (капацитет) дома, као и оснивач, односно власништво над домом, приликом одабира саговорника из домова посебна пажња посвећена је овим критеријумима. Поред тога, узорак у који је ушао 31 сарадник из домова биран је и на основу сазнања о различитој пракси у пружању здравствених услуга. Када је реч о екстерним саговорницима чије смо мишљење и ставове о организовању здравствене заштите у домовима за старије желели да утврдимо, праћена су два основна критеријума за избор саговорника: 1) професионалци који су директно повезани са домовима, као пружаоци здравствених услуга: нпр. лекар из дома здравља или кућне неге, приватне праксе, правник у дому здравља и сл. и 2) професионалци који се баве темом старења или социјалне заштите и

могу имати неке ставове о здравственој заштити у домовима за старије. У складу са тим критеријумима, изабрано је 9 представника стручне и научне јавности из свих делова Републике Србије, из сектора здравствене и социјалне заштите, као и из редова доносиоца одлука и креатора политике са републичког, покрајинског и локалног нивоа.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: март – јун 2018.

#### 2.3.4. Израда завршног извештаја

На основу анализе актуелног нормативног оквира, квантитативних података, мишљења и препорука испитаника у дубинским интервјуима и анализа истраживачког тима сачињен је завршни извештај у коме су представљени кључни налази истраживања, са препорукама за унапређивање здравствене заштите у домовима за смештај старијих. Извештај о спроведеном истраживању доступан је на интернет презентацији Завода.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јун – јул 2018.

### Специфични циљ 2.4.

Анализа безбедности, сигурности и здравља запослених у ЦСР и дефинисање препорука за њихово унапређење

#### Реализоване активности

##### 2.4.1. Снимање стања и дефинисање индикатора безбедности и здравља у социјалној заштити (деск анализа, анкета)

У сарадњи са СеКонС групом, реализована је деск анализа и спроведена анкета о безбедности и сигурности на раду у социјалној заштити.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јануар – јун 2018. године

##### 2.4.2. Израда препорука за унапређење безбедности и сигурности на раду у социјалној заштити

На основу података добијених деск анализом и анкетом, израђене су препоруке за унапређење безбедности и сигурности на раду у социјалној заштити.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јануар – јун 2018. године

### Специфични циљ 2.5.

Унапређен нормативни оквир система социјалне заштите давањем предлога, препорука и сугестија и учествовањем у релевантним радним групама за израду законских и подзаконских аката

#### Реализоване активности

##### 2.5.1. Учешће у изради предлога Измена и допуна Закона о социјалној заштити

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања образовало је Посебну радну групу за измену и допуну Закона о социјалној заштити у коју су именовани представници:

Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Центара за социјални рад, Установа социјалне заштите и других стручних организација. Посебна радна група припремила је радни текст Нацрта закона. Завод је у оквиру Посебне радне групе имао координативну улогу.

Одбор за јавне службе Владе Републике Србије, донео је Закључак којим се одређује спровођење јавне расправе о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о социјалној заштити и утврдио Програм јавне расправе, на предлог Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

У складу са Закључком Одбора за јавне службе Владе Републике Србије, спроведена је јавна расправа о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о социјалној заштити. У оквиру јавних консултација одржано је седам консултативних скупова са јединицама локалне самоуправе, невладиним организацијама и представницима државних органа и преко 15 састанака саме радне групе пре и после јавних консултација.

Јавна расправа о Нацрту закона спроведена је у периоду од 09. јула до 05. августа 2018. године, у току које је пристигло више од 300 предлога и сугестија од стране Установа социјалне заштите, Центара за социјални рад, органа АП Војводине, удружења грађана и појединаца. Након разматрања пристиглих сугестија Радна група је допунила и изменила Нацрт Закона и послала на давање мишљења од стране релевантних министарстава и ЕК.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јануар – септембар 2018.

#### 2.5.2. Дефинисање групе интензивних услуга породици у изменама Закона о социјалној заштити

За потребе процене ефикасности услуге Породични сарадник у смањењу и/или отклањању ризика од занемаривања, злостављања или злоупотребе деце у породицама, дефинисана је методологија за процену ефикасности услуге за рад на овим проблемима, креирани су потребни инструменти за евалуацију; прикупљени су подаци и кроз посебно конструисану електронску апликацију су анализирани добијени подаци. Сачињен је извештај "Утицај услуге породични сарадник на превенцију и спречавање насиља над дететом у породици" и биће доступан на интернет презентацији Завода.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: март - децембар 2018.

#### 2.5.3. Учешће у изради новог Правилника о стандардима и поступку акредитације програма обуке

Ове активности нису реализоване зато што су биле везане за измене Закона о социјалној заштити, до којих у 2018. години није дошло.

**ОПШТИ ЦИЉ 3.**

Унапређен квалитет услуга социјалне заштите оснаживањем пружалаца услуга и локалних самоуправа.

**Специфични циљ 3.1.**

Унапређена супервизијска пракса у систему социјалне заштите

**Реализоване активности****3.1.1. Подршка реализацији едукативне и подржавајуће улоге супервизије у ЦСР**

У складу са планом, реализоване су 33 супервизијске подршке супервизорима из центара за социјални рад на територији Србије. Подршка је реализована са 11 група супервизора које су формиране на основу територијалне поделе центара за социјални рад. Иако је било планирано извођење четири састанка са сваком групом, реализовано је по три састанка због кашњења буџетских средстава., због чега саветници Завода нису могли да реализују службена путовања почетком године.

Супервизијске састанке прати у другом делу састанка извођење едукативних радионица које су од значаја за рад супервизора. Креиране су и реализоване едукативне радионице за супервизоре из центара за социјални рад на тему: „Унапређење трансфера знања супервизантима“, и две радионице са фокусом на „Виђање деце са родитељима у контролисаним условима“. У оквиру последње две радионице рађено је на дефинисању индикатора за примену интервенције виђања у контролисаним условима и на параметрима за дефинисање најбољег модела виђања у контролисаним условима и поступања за дете.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: март – децембар 2018.

Израда модела поступања у раду на сигурности и безбедности није реализована и одложена је за 2019. годину.

**3.1.2. Унапређење процеса трансфера знања супервизор-вођа случаја у ЦСР**

Кроз едукативну радионицу посвећену трансферу знања супервизантима, супервизори су унапредили знања о потреби преноса знања вођама случаја са којима раде као са супервизантима, користећи методу рада у групи. Иако су свесни потребе унапређења професионалних капацитета вођа случаја, због увећаног обима посла, вођења сопствених предмета, као и великог утрошка времена на административну функцију супервизије, веома мало супервизора планира и реализује групну супервизију.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: март – децембар 2018.

**3.1.3. Успостављање екстерне супервизије у центрима за породични смештај и усвојење**

Саветници Завода формирали су групу супервизора из ЦПСУ и са том групом креиран је и спроведен модел екстерне групне супервизије супервизора.

Састанак са супервизорима из ЦПСУ имао је две целине. Први део састанка је посвећен раду на супервизијском питању, по дефинисаној процедури, као групна супервизија, организована око појединачног приказа случаја у циљу подршке супервизијском процесу. Друга целина су едукативне радионице, које имају за циљ да се са супервизорима обрађују нови садржаји, релевантне теме које прате актуелну праксу и са становишта потреба корисника и са становишта потреба практичара. Идеја је да се садржаји са радионица прорађују и у практичном раду и размењују утисци и нови увиди од значаја за унапређење рада ЦПСУ у целини.



Реализована су три супервизијска састанка у 2018. години. Садржај едукативних радионица је одабран на основу инпута супервизора ЦПСУ, који упућују на неопходност започињања процеса који води ка креирању стручно методолошког упутстава за посао супервизора, који није дефинисан у довољној мери.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: март – децембар 2018.

### Специфични циљ 3.2.

Унапређење капацитета ЦСР за примену и достизање стандарда квалитета

#### Реализоване активности

##### 3.2.1. Унапређење капацитета ЦСР за примену и достизање стандарда квалитета кроз унапређење основних стручних знања

У 2018. Планиране су реализације 3 обуке „Вођење случаја у центру за социјални рад“ и овај део плана испуњен је у потпуности. Обуке се реализоване током фебруара, јуна и октобра месеца, а обуке је успешно похађало и завршило 65 полазника са територије целе Републике, из Новог Сада, Земуна, Бачке Паланке, Звездаре, Куле, Алибунара, Савског Венца, Лесковца, Обреновца, Кучева, Мајданпека, Бача, Ниша, Малог Иђоша, Шида, Коцељеве, Ваљева, Жабља Крупња, Прокупља, Ужица, Раковице, Алексинца, Палилуле, Савског Венца, Сремске Митровице, Смедерева, Панчева, Зрењанина, зајечара, Пријепоља, Сјенице, Књажевца, Старе Пазове, Новог Бечеја, Пирота, Рековца, Бојника, Неготина, Сомбора, Зрењанина, Старог рада, Аде, Сенте и Кањиже.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: фебруар – децембар 2018.

За потребе запослених у Центру за породични смештај и усвојење Београд, у периоду од 10. до 12. октобра 2018. године је реализована обука „Методологија извођења обуке“ у циљу унапређења њихових компетенција за реализацију обуке, односно развоја њихових тренерских вештина. На обуци је било 14 учесника из ЦПСУ и 3 учеснице из Републичког завода.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: октобар 2018.

У периоду од 29. до 30. новембра у Крагујевцу је реализована обука по акредитованом програму обуке „Улога центра за социјални рад и других пружалаца услуга социјалне заштите у примени васпитних налога“. На обуци је било 14 учесника из ЦСР Краљево, Жабал, Пожаревац, Пирот, Јагодина, Бела Паланка, Рашка и 1 представница Центра за социјално-превентивне активности-ГРИГ, који је и био организатор ове обуке.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: новембар 2018.

Обука по акредитованом програму „Програм основне обуке за супервизоре у центрима за социјални рад“ је реализована у периоду од 10. до 14.12.2018. године у Републичком заводу за социјалну заштиту. На обуци је било 15 учесника из центара за социјални рад у Љигу, Лепосавићу, Алексинцу, Бору, Лучанима, Деспотовцу, Туприји, као и осам представника ГЦСР Београд. Приликом формирања групе водило се рачуна о томе да се на обуку укључе искључиво стручни радници који раде или ће у најскоријој будућности почети да раде на позицији супервизора, будући да се на неколико предходних обука дешавало да на обуку дођу руководиоци и директори центара.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: децембар 2018.

### 3.2.2. Унапређење организационе културе у ЦСР

Програмом рада за 2018. годину било је планирано да се припреме и реализују једнодневне радионице на тему организација радног процеса - улоге и одговорности свих учесника (менаџмент, водитељи..) у креирању организационе културе са ЦСР, али ова активност није реализована.

По препорукама Заштитника Грађана, у функцији подршке Центру за социјални рад у Трстенику, реализована је процена стручног рада Центра. По окончању процене сачињен је извештај о процени са препорукама подршке која ће бити реализована током 2019.године.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: октобар 2018.

Саветници Завода су ангажовани на консултативним процесима који су се континуирано одвијали током целе године: телефонске консултације на тражење водитеља и супервизора центара за социјални рад, везано за дилеме око непосредног поступања на случајевима које раде-текућа заштита корисника. Такође, саветници су одговарали на писане поднеске грађана, који су се обраћали Заводу око питања која су везана за њихове потребе и одговор институција социјалне заштите, највише центара за социјални рад, на те потребе. Дато је 17 одговора грађанима и у тим ситуацијама надлежним институцијама. Поводом ових захтева грађана, контактирано је и са припадајућим ЦСР и рађене су препоруке за конкретна поступања.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јануар – децембар 2018.

### Специфични циљ 3.3.

Унапређивање капацитета пружалаца услуга за примену и достизање стандарда квалитета

#### Реализоване активности

### 3.3.1. Припрема и реализација стручне подршке појединачним пружаоцима услуга у спровођењу стручног поступка, на њихов захтев или на захтев других институција

На захтев Дома у Сремчици припремљена је и започета је подршка овој установи. Први састанак је организован и структуриран тако да је са свим запосленима представљен Извештај са закључцима и препорукама из надзора који је реализован 2008. године, као и извештај о радионицама подршке, које су одржане након ове процене стручног рада Дома. Потом је са присутнима одржана интерактивна сесија чији је циљ био да сами запослени сагледају и оцене степен промене која је (или није) остварена након ове подршке од стране Завода, чиме оцењују и актуелно стање рада и организације рада у установи. Добијени производи су предложак за израду препорука, како за промене организације рада, тако и спровођење стручног поступка, у коме је корисник у фокусу. Даља подршка није реализована, с обзиром на окупираност установе око инцидентних ситуација које су се десиле и промена у руководству.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: април 2018.

### 3.3.2. Унапређење рада Центара за породични смештај и усвојење

Саветници Завода определили су се за методологију „едукативних радионица“- округлих столова са супервизорима из ЦПСУ, те су реализоване радионице на тему: „Послови и садржај послова супервизора из ЦПСУ“.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: март – децембар 2018.

### 3.3.3. Унапређење рада саветовалишта за брак и породицу у Србији

Представник Републичког завода за социјалну заштиту је члан радне групе коју су формирали представници запослених из саветовалишта за брак и породицу у систему социјалне заштите. На скупу свих представника саветовалишта, представника Покрајинског и Републичког завода је одлучено да се формира радна група, у коју су поред представника Саветовалишта чланови и представници оба Завода. Циљ скупа је био да се отворе сва питања која су релевантна за рад саветовалишта, дефинисање њихове улоге у систему социјалне заштите, развој услуга које могу да пружају и њихов опстанак. Радна група, која је формирана има задатак да се бави изналажењем одговора на ова питања, а у склопу ових питања да се баве и стандардима социо-едукативних и психотерапијских услуга, почев од процене потребних ресурса за рад на овом питању, прецизирању правног оквира и других релевантних питања. Радна група треба да започне свој рад у 2019.год.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: октобар 2018.

### 3.3.4. Подршка успостављању и развоју нових услуга у заједници, заснованих на потребама корисника

Акционим планом за спровођење Стратегије превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава за период од 2017. до 2022. године, у циљу бр. 3, (унапређен проактиван систем откривања случајева трговине људима, ефикасно процесуирање физичких и правних лица и правна заштита жртава трговине људима), као задаци који се односе на активност „Прилагођавање постојећих механизма сарадње надлежних органа и успостављање нових у складу са проактивним приступом“, један од задатака је била израда Функционалне анализе постојећих механизма сарадње са препорукама.

У складу са тим, сачињен је део анализе који се односи на ресурсе, улогу и могућности система социјалне заштите када је у питању прелиминарна идентификација и заштита жртава трговине људима у питању. Посебан акценат је стављен на улогу и могућности центара за социјални рад.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: март 2018.

Представник Завода присуствовао је на 4 састанка Оперативне радне групе коју чине представници организација (владиних, невладиних, међународних) које пружају директну подршку и заштиту мигрантима. Чланови ове радне групе су и представници полиције, просвете и Комесаријата. Представник Завода има консултативну улогу када се решавају ургентна питања која произилазе из праксе у ургентним ситуацијама повећаног прилива миграната.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: октобар – децембар 2018.

Крајем године, уз подршку Међународне организације за миграције, започет је рад на изради обуке за пружање психосоцијалне подршке мигрантима у систему социјалне заштите. Урађен је први нацрт курикулума, а израда интегралног програма обуке, његово пилотирање и акредитација реализоваће се у 2019. години.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: новембар – децембар 2018.

У организацији Републичког завода за социјалну заштиту, а уз финансијску подршку Међународне организације за миграције одржан је округли сто посвећен проблему организацији старатељске заштите у мигрантској популацији.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: ОКТОБАР 2018.

Почетком 2018. године ресорно министарство, УНИЦЕФ и Завод започели су реализацију пројекта „Спречавање дечијих бракова“. Као исход овог пројекта, током године сачињена је „Анализа улоге центара за социјални рад у спречавању дечијих бракова. Такође су пилотиране могућности услуге породични сарадник у благовременој идентификацији ризика од дечијег брака, његовом спречавању, као и у санирању последица дечијег брака. Сачињен је извештај са препорукама о допуни обуке за породичне сараднике и допуни документације и евиденције коју сарадници воде, а које се односе на проблем дечијих бракова. Такође је сачињен нацрт Инструкције за центре за социјални рад коју треба да донесе надлежни министар, а која прописује кораке у поступању центара када је у питању превенција и заштита жртава дечијег брака. Као пратећи документ креирани су и индикатори који указују стручњацима центара за социјални рад на ризик од дечијег брака. Пројекат се наставља и током 2019. године.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: март – децембар 2018.

### 3.3.5. Унапређење рада завода за васпитање у Београду, Нишу и Књажевцу

По предлогу инспекције, а након њиховог извршеног инспекцијског надзора, извршена је опсежна процена стручног рада у Заводу за васпитање деце и омладине у Београду. Имајући у виду да је ова институција већ раније била обухваћена проценом и да је након тога била реализована подршка, те да се ради о стручним радницима и сарадницима који су већ сарађивали са Републичким заводом за социјалну заштиту поводом подршке, нови круг подршке није реализован. Наиме, затечено стање у овој институцији захтева промене већег обима него што је подршка у смислу унапређења професионалних компетенција запослених. Из тог разлога донета је одлука да се током 2019. године ради на обимнијим захватима унапређења рада, и то сва три завода за васпитање деце и омладине. Након процене стручног рада сачињен је извештај.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: фебруар 2018.

### 3.3.6. Реализација супервизијске подршке пружаоцима услуга за децу са проблемима у понашању.

Реализација ове активности је одложена за 2019. годину и реализоваће се након завршетка процене стручног рада у све три Установе за васпитање, У Београду, Нишу и Књажевцу.

### 3.3.7. Организовање других форми хоризонталне размене знања и искуства

Поводом израде анализе о улози центара за социјални рад организоване су три фокус групе са центрима за социјални рад који имају највише искуства у раду са децом жртвама дечијег брака (центри су одабрани након спроведене анкете на коју се одазвало 120 центара за социјални рад). Фокус група је коришћена за продубљивање разумевања центара за феномен дечијег брака, али и као истраживачка метода за сагледавање могућности центара у спречавању ове појаве, и то на превентивном нивоу и на нивоу подршке жртвама дечијег брака.

На основу поменуте анкете одабрани су центри за социјални рад са којима су одржана три округла стола. Циљ организовања ових округлих столова је био размена искуства, примера добре праксе, али и сакупљање грађе за израду индикатора ризика од дечијег брака.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јун – децембар 2018.

### Специфични циљ 3.4.

Унапређен систем акредитације програма обуке као једног од предуслова за обезбеђивање квалитета у систему социјалне заштите

#### Реализоване активности

3.4.1. Евидентирање и документовање у области акредитације – вођење прописаних регистара у електронској и писаној форми

У току 2018.године на акредитацију је пријављено 18 програма, од чега су 15 (83,33%) програма аутори сврстали у основне програме. За 7 програма је тражена допуна конкурсне документације. Потпуне и уредне пријаве за акредитацију унете су у **Регистар пријава за акредитацију** према редоследу пријема.

**Регистар акредитованих програма обуке** садржи редни број и назив програма, имена аутора, имена реализатора, област и крајњу циљну групу корисника, комплетну конкурсну документацију коју су аутори поднели током пријема .

У току 2018.године акредитовано је укупно 19 програма, пријављених током 2017. и 2018.године. Такође, обновљена је акредитација 64 програма. На крају 2018.године у Регистру акредитованих програма има 170 програма, а разврстано по областима на које се односе њихови садржаји преглед изгледа овако:

- Развој општих компетенција у социјалној заштити (укупно 36)
- Подршка одраслим и старијим особама у систему социјалне заштите (укупно 24)
- Подршка деци и младима (укупно 25)
- Подршка маргинализованим групама (укупно 13)
- Подршка особама и деци са инвалидитетом (укупно 35)
- Подршка породици (укупно 37)

Током 2018.године у Регистар реализованих програма унете су 263 реализације, које је похађало укупно 4912 учесника. Овој број није коначан, будући да је уобичајено да Извештаји о обукама одржаним крајем године, стижу и у првих неколико месеци наредне године.

База акредитованих програма се редовно ажурира у складу са акредитацијом програма и динамиком њихове реализације. Основне изворе података чине: конкурсна документација за акредитацију програма, одлуке Одбора за акредитацију, извештаји аутора о реализацији програма обуке, спискови учесника обука, формулари за обнову акредитације, извештаји о праћењу реализације програма и др. Требало би нагласити да се подаци у регистрима мењају готово свакодневно и да њихово ажурирање захтева континуирано праћење и редован унос података. На крају 2018. године у Бази акредитованих програма се налазе подаци везани за 219 акредитованих програма, 333 аутора, 2070 реализација, 39191 учесника у програмима, 2554 установе или организације из којих они долазе или које се појављују у улози наручиоца обуке и др.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јануар – децембар 2018.

3.4.2. Контрола квалитета реализације акредитованих програма обука

- Непосредно праћење реализације програма уз примену одговарајућих метода и инструмената (табела опсервације, упитник и интервју)

Током 2018. године обављане су **активности контроле квалитета** путем непосредног праћења реализације следећих програма: „Обука пружалаца социјалних услуга за рад са жртвама насиља“; „Организовање конференције случаја за заштиту од насиља у породици“ „Помоћ у кући са елементима базичне неге“и „Примена скале за процену функционалне

способности корисника и одређивање потребног степена подршке“.

Подаци добијени непосредним праћењем реализације програма бележени су у **табелу опсервације**, у чијој изради се пошло од стандарда за акредитацију програма обуке. **Интервју** са учесницима рађен је појединачно и групно у зависности од величине групе и расположивог времена. Такође, исти интервју, везан за различите аспекте обуке, рађен је и са реализаторима програма. **Упитници за учеснике** садрже питања о задовољству учесника обуком и попуњавали су га сви учесници семинара. Сви добијени подаци коришћени су за израду Извештаја о обављеној контроли, који се шаљу ауторима програма.

Резултати праћења указују да је реализација програма који су контролисани задовољила већину критеријума у погледу праћених аспеката обуке. У два случаја је утврђено да се на крају обуке не врши провера знања учесника, што је један од обавезних стандарда акредитације и ауторима је указано на овај пропуст и потребу да га неодложно отклоне увођењем неког вида провере знања. Накнадном контролом утврђено је да је овај недостатак у реализацији обуке отклоњен увођењем завршног теста знања.

Анализа извештаја са појединачних реализација, које аутори/реализатори обуке достављају Републичком заводу у електронској и писаној форми након сваке појединачне реализације, показује да се већина програма реализује у складу са садржином и планом програма и утврђеним стандардима квалитета. Уколико дође до одступања од прописаних стандарда, ауторима се о томе шаље писано обавештење са захтевом да се пропусти исправе или да се приликом нове реализације не понове. Најчешће се ради о превеликом броју учесника на обуци или о ангажовању нових реализатора, који нису благовремено пријављени и евидентирани од стране Завода. У току 2018. године ова врста обавештења је послата за 6 реализација.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јануар – децембар 2018.

### 3.4.3. Комуникација са ауторима акредитованих програма

Значајан део активности у области акредитације чине и консултације са ауторима програма. Оне се односе на конкурсну документацију и попуњавање прописаних образаца, али и дилеме око обима и структуре програма или одабира методологије за реализацију програма. Током 2018. године обављено је око 20 консултативних састанака, док се телефонска и електронска комуникација реализује континуирано.

У току 2018. године обновљена је акредитација за 64 програма обуке, којима је акредитација истекла током 2017. и 2018. године. Процес обнове акредитације организован је у 9 циклуса.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јануар – децембар 2018.

### 3.4.4. Стручна и логистичка подршка раду Одбора за акредитацију

Приликом евидентирања пријаве програма за акредитацију врши се процена да ли је конкурсна документација комплетна, односно да ли садржи интегрални програм, све прописане обрасце и пратећу документацију у електронској и писаној форми. Уколико нешто од документације недостаје или није достављено у адекватној форми, од аутора се траже измене и допуне. У току 2018. године прегледано је 18 пријава програма на акредитацију и 64 захтева за обнову акредитације програма. Требало би истаћи да је у последњих неколико година дошло до промена у начину писања програма. Уочљиво је драстично скраћење обима интегралног програма обуке. У односу на ранији период, када је теоријска разрада програма имала и по сто страна, већина програма сада нуди веома симплификоване садржаје и елементарне информације о кључним темама. Такође, снопсис обуке често не пружа комплетан увид у начин реализације програма.

Завод припрема и члановима Одбора шаље материјал за сваку седницу Одбора. То подразумева комплетну конкурсну документацију за програме који се на датој седници разматрају, као и списак програма за реакредитацију.

У току 2018.године одржане су 4 седнице Одбора за акредитацију: 30.јануара, 12.јуна, 16.октобра и 28.децембра.

На седници одржаној **30.јануара** приоритетна тема су били **програми који су од стране Министарства враћени Одбору на поновно разматрање**, због потенцијалног сукоба интереса, с обзиром да су неки од чланова претходног Одбора истовремено били чланови ауторских тимова у датим програмима. Чланови Одбора су на основу увида у предметне програме потврдили мишљење претходног Одбора да програми испуњавају прописане стандарде и једногласном одлуком предложили акредитацију, односно обнову акредитације наведених програма, што је и прихваћено.

На седници одржаној **12.јуна 2018.године** разматрано је укупно 17 програма (реч је о програмима пријављеним у првој половини 2017.године). На овој седници за акредитацију је предложено 10 програма, одбијена је акредитација 6 програма, а 1 програм је враћен на допуну. Такође, на овој седници је обновљена акредитација за 49 програма.

На седници Одбора одржаној **16.октобра 2018.године** разматрано је 11 програма пријављених у другој половини 2017.године. Одлуком већине чланова Одбора 5 програма је предложено за акредитацију, за 6 програма је предложено одбијање акредитације, а за 15 програма је предложена реакредитација. С обзиром да су закључно са овом Седницом процењени сви програми који су на акредитацију предати током 2017.године, договорено је да се у децембру организује још једна седница Одбора, на којој ће бити разматрани програми пријављени током 2018.године

**28. децембра** је организована седница Одбора на којој су разматрани програми пријављени током 2018.године. На овој Седници за акредитацију је предложено 4, а за одбијање акредитације 13 програма. 1 програм је повучен из процедуре, будући да ни после неколико поновљених захтева његова конкурсна документација није комплетирана.

Веома је важно нагласити да се после дуго времена успоставио континуитет у раду Одбора и да се у наредну годину неће преносити пријаве програма из 2018.године.

Завод води евиденцију о раду Одбора, односно сачињава записник са седнице. Такође, на основу записника праве се листе програма предложених за акредитацију, одбијање акредитације и обнову акредитације које се прослеђују у надлежно Министарство ради израде решења.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јануар – децембар 2018.

#### 3.4.5. Информисање доносиоца одлука и заинтересоване јавности о акредитованим програмима, реализованим обукама и потребама за обукама

Након сваке седнице Одбора, по добијању решења од стране Министарства, у Каталог се уносе новоакредитовани програми и бришу они којима није обновљена акредитација. У току 2018.године акредитовано је укупно 19 програма, а акредитација није обновљена за 5 програма обуке.

Информисање стручне јавности о могућностима и процедурама везаним за процес акредитације одвија се, пре свега, преко сајта Завода - [www.zavodsz.gov.rs](http://www.zavodsz.gov.rs) на коме се могу

наћи све кључне информације, комплетна конкурсна документација и инструкције везане за процедуру акредитације. Такође, на сајту се налазе и информације везане за најаву реализација акредитованих програма обуке.

У првом кварталу 2018.године Министарству је прослеђен Извештај о раду на пословима акредитације за 2017.годину. Извештај обухвата податке везане за реализацију процеса акредитације током календарске године, који се односе на број и структуру акредитованих програма по областима социјалне заштите, преглед реализација програма и број полазника обука, као и податке везане за контролу квалитета, односно праћење реализације програма и њихову процену у односу на утврђене критеријуме. Извештај обухвата информације везане и за друге активности на пословима акредитације које обавља Завод, а које се односе на: пријаву и процену програма, рад Одбора за акредитацију, поступак реакредитације програма и информисање о процесу акредитације и стручном усавршавању запослених.

Током 2018. године сачињен је преглед акредитованих програма обуке за потребе Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Градског секретаријата за социјалну заштиту, Канцеларије Владе РС за сарадњу са цивилним друштвом, Савета за борбу против трговине људима и др. Реч је о: прегледу акредитованих програма у области заштите од насиља; прегледу програма које су у области социјалне заштите акредитовале организације цивилног друштва; прегледу броја програма у области породичног насиља и броју њихових реализација и учесника по годинама за период 2014. – 2017.године; прегледу програма у области заштите жртава трговине људима и њихових реализација током 2017. и 2018.године; анализи садржаја акредитованих програма усмерених на пружање услуге СОС телефона за жртве породичног насиља; анализи садржаја програма усмерених на рад са мигрантима и др.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јануар – децембар 2018.

Резултати постигнути у области акредитације програма обуке представљени су стручној јавности на презентацији одржаној 22.10.2018.године, као део активности у оквиру програма Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања на овогодишњем Сајму књига.

У часопису „Актуелности“ број 1-2/2018 објављен је чланак „ Резултати евалуације процеса акредитације у периоду 2008. до 2018. године“, у коме је дат приказ деседогодишњег рада у овој области и дат преглед података везаних за акредитоване програме, њихове реализације, ауторе програма, учеснике обука, установе и организације из којих долазе, рад Одбора за акредитацију и др.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: новембар 2018.

#### 3.4.6. Евалуација процеса акредитације

Методолошки модел коришћен за евалуацију процеса акредитације био је заснован на принципу **комбинованих метода прикупљања података**, како би се добили најпоузданији и највалиднији одговори на евалуациона питања. Основну методу чинила је **анализа документације**.

**Квалитативно истраживање** било је усмерено на прикупљање мишљења и ставова свих релевантних актера укључених у процес акредитације. Ту се, пре свега, мисли на: ауторе програма, чланове Одбора за акредитацију, учеснике процеса увођења акредитације у област социјалне заштите, наручиоце обука, представнике академске заједнице, струковних удружења и Коморе социјалне заштите, представнике невладиног сектора и стручне раднике и сараднике посматране из угла учесника акредитованих програма. У оквиру овог дела истраживања коришћени су наменски креиран упитник и интервју. Упитник је прослеђен на 181 адресу, а попуњен упитник је вратило 123 испитаника (68%). Најзначајнији резултати квалитативног



истраживања унети су у финални извештај о резултатима евалуације процеса акредитације.

У складу са планом евалуације процеса акредитације након прикупљања података добијених анализом документације, а пре њихове финалне интерпретације и израде извештаја, организована је фокус група са циљем да се обезбеди партиципативност и транспарентност процеса евалуације. **Фокус група је организована 7.марта 2018.године** у Републичком заводу за социјалну заштиту. Мишљење учесника фокус групе о најзначајнијим позитивним исходима процеса акредитације, као и о његовим најкрупнијим недостацима процеса акредитације интегрисани су у финални извештај о евалуацији процеса акредитације.

Анализа документације, као и резултата добијених путем квалитативног истраживања о коме је било речи, дали су преглед резултата постигнутих у области акредитације програма обуке у систему социјалне заштите у периоду од 2008. до 2018.године. Такође, идентификовани су проблеме у различитим сегментима рада, који успоравају или онемогућавају квалитетно спровођење процеса и његово даље унапређење.

Цео процес евалуације је резултирао **Извештајем** са препорукама за отклањање уочених тешкоћа, унапређење постојећих стандарда и процедура и побољшање ефикасности и ефективности целокупног процеса акредитације.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: септембар 2018.

### Специфични циљ 3.5.

Успостављен систем сталног стручног усавршавања у социјалној заштити

#### Реализоване активности

3.5.1. Подршка успостављању праксе редовног годишњег планирања стручног усавршавања у ЦСР, установама за смештај и код других пружалаца услуга

Први корак у креирању методологије стручног усавршавања односио се на снимање стања у овој области, односно утврђивање да ли установе социјалне заштите израђују или не план стручног усавршавања и уколико га имају како је он коципиран. Анализа извештаја о раду установа за 2017.годину је показала да значајан број установа има урађен план стручног усавршавања. Када су у питању центри за социјални рад утврђено је да 129 од укупно 170 центара (75,88%) има урађен план стручног усавршавања, 37 центара (21,76%) је навело да нема урађен план, док 4 центра није дало одговор да ли имају урађен план (2,35%). На жалост, због неуједначености формата за извештавање овај податак није добијен од установа за смештај корисника.

На основу размене са супервизорима из ЦСР добијена је информација да се приликом израде плана стручног усавршавања углавном не полази од утврђених потреба стручних радника за додатним знањима, већ да се више води рачуна о бодовима потребним за обнављање лиценце, па се у складу с тим планирају едукације запослених.

Током 2018.године осим прикупљања информација о стању у пракси, креиране су и полазне основе методологије планирања стручног усавршавања на основу доступне литературе и искустава из других система, које ће током 2019.године бити детаљно разрађене.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: мај 2018.

Програмом рада за 2018. годину била је предвиђена и инструктажа стручних радника задужених за послове планирања стручног усавршавања (руководиоци, супервизори), али је реализација ове активности одложена за 2019. годину.

### 3.5.2. Израда програма стручног усавршавања запослених у социјалној заштити са образложеним предлогом приоритетних програма обуке

Планирано је спровођење анализе послова и утврђивање потребних компетенција за одређена радна места. Ова активност је одложена за 2019.годину.

С циљем добијања података о потребама запослених за обукама, у првом кварталу 2018.године свим ЦСР прослеђени су обрасци за пријављивање стручних радника за похађање акредитованих програма обуке за вођење случаја и супервизију. Такође, током реализације супервизијске подршке супервизорима ЦСР и пружања стручне подршке запосленима у установама за смештај корисника, идентификована су недостајућа знања и вештине потребне за рад са корисницима. Реализација обука и других видова стручног усавршавања током 2018.године такође је била прилика да се од запослених добију повратне информације о обукама за којима имају потребу. На крају, требало би рећи да Завод кроз своје информативно-консултативне активности на дневном нивоу заинтересованим стручним радницима и њиховим послодавцима пружа информације о акредитованим програмима обуке. Директори и руководиоци ЦСР и установа, као и сами стручни радници, достављају Заводу своје потребе за обукама, које се евидентирају и које служе као полазна основа приликом планирања стручног усавршавања у датом години.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: мај 2018.

Сваке године, па и током 2018. године се врши размена информација о приоритетним областима стручног усавршавања са релевантним актерима у овој области. То су, пре свега: Комора социјалне заштите, Удружење стручних радника социјалне заштите, Асоцијација центара за социјални рад Србије, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, факултети и институти од значаја за област социјалне заштите и др.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: фебруар 2018.

У оквиру пројекта „Унапређење социјалне заштите миграната у рањивом положају у Србији“ активности које ће реализовати Републички завод треба да допринесу унапређењу услуга које пружају мигрантима центри за социјални рад на територији целе Републике и то, у промењеним околностима дужег боравка миграната у Србији. Активности Завода подразумевају креирање, извођење и акредитацију обуке која ће унапредити професионалне компетенције стручњака у центрима за социјални рад за увођење принципа психосоцијалне подршке и културно сензитивне праксе у раду са популацијом миграната. У ту сврху урађен је преглед и анализа садржаја акредитованих програма усмерених на унапређење компетенција за рад са мигрантима и децом у покрету. Такође, кроз три радионице организоване од стране ИОМ-а радило се на одабиру тема које ће чинити садржај обуке за рад са мигрантима и које би кроз детаљну разраду требало да се конципитрају у програм обуке.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: новембар – децембар 2018.

Основни извор информација за израду Предлога плана стручног усавршавања за 2018. годину чинили су годишњи Извештаји о раду установа за 2017.годину. Извештаји о потребама за стручним усавршавањем запослених су урађени за центре за социјални рад, установе за децу и младе, домове за старе и геронтолошке центре и установе за смештај одраслих са интелектуалним и менталним тешкоћама. Након тога, извршена је упоредна анализа података о потребама запослених и података из Регистра акредитованих програма и Регистра реализованих програма обуке како би се утврдило који акредитовани програми представљају адекватан одговор на утврђене потребе, као и колико је стручних радника већ похађало поједине програме. Потребе за акредитованим обукама груписане су око три приоритета:

- подршка раду центара за социјални рад

- подршка трансформацији резиденцијалних установа за децу и младе и установа за одрасле и старије
- подршка развоју локалних услуга у складу са стандардима за пружање услуга социјалне заштите

Предлог плана стручног усавршавања за 2018. годину достављен је Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и доступан је на сајту Републичког завода.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: мај 018.

### **Специфични циљ 3.6.**

Унапређена професионална знања и вештине запослених у систему социјалне заштите за информисање и извештавање

#### **Реализоване активности**

3.6.1. Организовање 5 једнодневних, регионалних радионица за управљање информацијама за запослене у систему социјалне заштите

Ова активност није реализована због недостатка ресурса за организовање скупова и путовања.

3.6.2. Израда и припрема за акредитацију програма обуке релевантне за област информисања „Организација комуникације и комуникација у организацијама социјалне заштите“

Наведена активност није реализована због очекиваних промена Закона о социјалној заштити и могућих промена у Закону које се односе на акредитацију и реализације акредитованих програма.

3.6.3. Пилотирање обуке „Организација комуникације и комуникација у организацијама социјалне заштите“ у три средине

Обука „Организација комуникације и комуникација у организацијама социјалне заштите“ је пилотирана у две средине - Смедерево и Ужице, у сарадњи са Комором социјалне заштите. Треће пилотирање било је планирано након подношења програма на акредитацију, те зато није извршено.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: фебруар – март 2018. године

### **ОПШТИ ЦИЉ 4.**

Унапређена информисаност заинтересоване јавности о токовима од значаја за развој система социјалне заштите

#### **Специфични циљ 4.1.**

Повећање доступности и размене информација о променама и токовима од значаја за планирање и развој социјалне заштите

#### **Реализоване активности**

4.1.1. Дисеминација података заинтересованој јавности

Извештавање за међународне базе података (ДевИнфо база и TransMONEE база података) у

сарадњи са Републичком заводом за статистику као и за локалне базе података РЗС је реализовано у складу са планираном динамиком.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: септембар – новембар, 2018. године

У току године подаци из система социјалне заштите су континуирано достављани у форми табела или извештаја са анализама према захтевима:

На основу захтева, континуирано су достављани подаци Министарству рада, запошљавања, борацких и социјалних питања:

- (1) Извештај о пунолетним страним држављанима који су у току 2016. године остваривали право на једнократну новчану помоћ у систему СЗ
- (2) Извештај о броју деце жртава сексуалног насиља у бившим домовима за смештај деце без родитељског старања, 2012 – 2016.
- (3) Извештај о структури смештајних капацитета домског смештаја у 2016. години
- (4) Извештај о насиљу у породици и партнерским односима,
- (5) Извештај о насиљу над децом
- (6) Извештај о деци на хранитељству
- (7) Извештај о примени наменских трансфера,
- (8) Извештај о броју саветовалишта за брак и породицу,
- (9) Извештај о распрострањености и структури жртава сексуалног насиље (за извештавање о примени Ланзарот Конвенције)
- (10) Извештај о броју и структури запослених радника у ЦСР.

У јуну 2018. године достављени су подаци за израду Извештаја о примени Инстамбулске конвенције. Подаци су достављени Координационом телу за родну равноправност МРЗСПС и РЗС.

Такође, подаци су достављани појединим центрима за социјални рад и Покрајинском заводу за социјалну заштиту за потребе израде интерних анализа.

Медијима су достављани подаци о насиљу у породици и сиромаштву. У току године, подаци су достављени: Дневни лист Данас, Блиц, телевизија Н1, Информер и Новости.

Настављена је сарадња и размена података са УНИЦЕФ-ом у достављању података о деци у систему социјалне заштите.

Н

ВО АЖЦ-у и МОДС-у су током године неколико пута достављани подаци о праћењу насиља у породици и партнерским односима.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: континуирано током 2018. године

- 4.1.2. Организовање стручне подршке локалним самоуправама, у сарадњи са СКГО, у имплементацији нових законских решења, а пре свега у адекватном коришћењу наменских трансфера.

Републички завод за социјалну заштиту, у сарадњи са Сталном конференцијом градова и општина одржао је 4 регионална састанка на тему Измене и допуне Закона о социјалној заштити, на којима је учествовао 141 учесник из 73 локалне самоуправе. Регионалне радионице су одржане у Београду, Нишу, Зрењанину и Крагујевцу.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: април 2018. године

- 4.1.3. Развијање модалитета и стално унапређивање сарадње и међусобне информисаности између установа социјалне заштите и васпитно-образовних установа у остваривању најбољег интереса деце активним учешћем у реализацији пројектних активности у оквиру Child Hub Платформе за Југоисточну Европу

Развијање модалитета сарадње и повећање међусобне информисаности о активностима на плану заштите најбољег интереса деце одвијала се континуирано током 2018. године између установа социјалне заштите и образовних установа у свим земљама у региону, које активно учествују у Child Hub Платформи за Југоисточну Европу. Посебна сарадња остварена је са овим установама са територије Црне Горе које су се 2018. године прикључиле Платформи.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: континуирано током 2018. године

#### Специфични циљ 4.2.

Унапређена информисаност јавности о процесима од значаја за развој теорије и праксе у систему социјалне заштите.

#### Реализоване активности

4.2.1. Редизајнирање визуелног идентитета и интернет презентације Завода и унапређење благовремености и доступности информација од значаја за развој теорије и праксе социјалне заштите заинтересованој јавности

- Током 2018. године редизајниран је визуелни идентитет Републичког завода за социјалну заштиту, који је укључио новине у свим облицима визуелног представљања Завода: лого, меморандум, презентације, roll-up. Сходно новом визуелном идентитету дефинисана је књига стандарда за јавно представљање Завода.
- У интересу унапређења и модернизације информативних гласила, током претходне године редизајнирана је интернет презентација (сајт) Завода, због техничких проблема нешто касније од планираног времена. На овој страници приказане су све информације из делокруга рада Завода.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: фебруар – децембар 2018. године

4.2.2. Унапређење издавачке делатности Завода

Републички завод за социјалну заштиту је током 2018. године наставио да подржава издавање часописа „Социјална мисао“ и омогућио даљи наставак развоја овог стручног гласила. Током 2018. године објављена су два броја часописа и припремљен је трећи број за издавање

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: март – децембар 2018. године

4.2.3. Објављивање резултата рада Завода и других актера који делују у систему социјалне заштите у стручној периодици и у јавним гласилима

- Представљени су резултати истраживања и публикација настали као резултат пројекта у оквиру ПЕРФОРМ програма, подржаног од стране HELVETAS Swiss Intercooperation SRB. Публикација је представљена на скупу одржаном у Заводу и постављена је на сајту Завода. Сажетак истраживања припремљен је за објављивање у часопису „Геронтологија“

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јул – децембар 2018.

- Пружање информација о квалитету стручног рада и услуга које пружају установе социјалне заштите и лиценцирани пружаоци услуга и развој сарадње са медијским кућама одвијао се континуирано током 2018. године. У складу са тражњом медија за подацима, појашњењима или ставовима о појединим темама из области социјалне инклузије, социјалне политике и социјалне заштите, Завод је током 2018. године континуирано одговарао, у складу са обраћањима медија. Међу медијима који су се

обратили Заводу и којима је Завод проследио тражене информације су током 2018. године били: Политика, ЕДУ ТВ, Инсајдер, Новости и Српски телеграф.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јануар – децембар 2018. године

#### 4.2.4. Унапређење сарадње са међународним организацијама и институцијама у интересу унапређивања теорије и праксе у систему социјалне заштите

- Републички завод за социјалну заштиту, на предлог Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, а у сарадњи са Министарством финансија – Сектором за уговарање и финансирање пројеката из средстава Европске уније, активно је учествовао у дефинисању конкурсних пропозиција за Грант шему „Иновативне интегрисане услуге за младе са фокусом на развој предузетничких вештина и успостављање модела активне инклузије кроз локална партнерства“, финансиране из средстава ИПА 2014. године, као и у евалуацију пројектних предлога и доношење одлуке о финансирању.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: фебруар – децембар 2018.

- У сарадњи са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Сталном конференцијом градова и општина, организована је серија припремних састанака са УНОПС за Програм подршке Владе Швајцарске развоју општина кроз унапређење доброг управљања и социјалне укључености – Swiss PRO.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: фебруар - мај 2018.

- На позив Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјалан питања, Завод се активно укључио у дефинисање и праћење реализације пројектних активности у оквиру пројекта Подршка развоју регулаторних механизма социјалне заштите“, који финансира Европска унија, а технички подржава НИРАС компанија. Завод је, поред других видова стручне подршке, посебан допринос дао у процесу верификације пројеката, подржаних грантовима из средстава ИПА 2013. Овим процесом је координирао НИРАС, а у верификацији су учествовали инспектори социјалне заштите, Покрајински и Републички завод за социјалну заштиту. Од 1. септембра до краја октобра, од укупно 30 пројеката, РЗСЗ је обавио увид у 8 пројеката. Задатак је био оцена реализације пројеката са стручног аспекта. У реализацији је учествовало 5 стручњака из Завода.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јануар - децембар 2018.

- На позив Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјалан питања, Републички завод за социјалну заштиту активно се укључио у процес дефинисања и израде документа Национални приоритети за међународну помоћ за период 2019 -2025. године; Eng. NAD - Needs Assessment Document. Посебан део активности у овом процесу представљала је Ситуациона анализа за сектор Људски ресурси и друштвени развој, која поред осталих мера, укључује и мере из домена социјалне заштите и социјалне инклузије.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: октобар – децембар 2018.

- На позив Европске мреже пружалаца услуга за особе са инвалидитетом – ЕАСПД, Завод је учествовао на Међународној конференцији „Социјална економија као ефективни модел социјалне инклузије – Социјално предузетништво, социјалне услуге и запошљавање особа са инвалидитетом“, коју је организовала ЕАСПД у сарадњи са Националном алијансом за социјалну одговорност – НАСО из Бугарске.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јун 2018.

- У сарадњи са Удружењем „Мрежа истраживача социјалних прилика – ИСП“, Републички завод за социјалну заштиту реализује програм међу-генерацијске сарадње истраживача социјалних прилика под називом „ИСП Евергрин“. Састанци активних, радно ангажованих, пензионисаних и младих истраживача чије образовање још траје (студената) одвијају се једном месечно, а Завод је домаћин састанака и ко-креатор програма.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јануар – децембар 2018.

- У сарадњи са Мрежом организација за децу Србије – МОДС, уз подршку УНИЦЕФ-а и под покровитељством Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, ОРГАНИЗОВАНА ЈЕ конференција под називом „Јачање породице – поглед на могућности“. Конференција је била посвећена питањима развоја услуга и програма који ће омогућити сталну, правовремену и одговарајућу подршку породици са децом, како би се спречило издвајање деце из породица, односно, омогућио повратак деце у примарну породицу, уколико је до раздвајања дошло.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: септембар 2018.

- Републички завод за социјалну заштиту заједно са Удружењем „На пола пута“ из Панчева и Европском асоцијацијом пружалаца услуга за особе са инвалидитетом-ЕАСПД организовао је трећи Форум корисника и пружалаца услуга за особе са инвалидитетом, на тему „Стварање услова за радно ангажовање и запошљавање ОСИ“, на коме је учествовало више од 100 представника јавног и цивилног сектора из земље и региона, који се баве заштитом особа са инвалидитетом.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: септембар 2018.

- На позив Немачке организације за међународну сарадњу (ГИЗ), Републички завод за социјалну заштиту активно се укључио у процес планирања трогодишњег пројекта „Услуге социјалне заштите за осетљиве групе“.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јул – септембар 2018.

## **ОПШТИ ЦИЉ 5.**

Унапређен квалитет услуга Завода јачањем унутрашњих ресурса.

### **Специфични циљ 5.1.**

Подстицање сталног стручног усавршавања запослених у Заводу учешћем у обукама, стручним скуповима и студијским посетама.

#### **Реализоване активности**

5.1.1. У складу са потребама Завода и индивидуалним потребама, укључивање запослених у све доступне облике стручног усавршавања

- Конференција - Представљање резултата истраживања „Политичка партиципација особа са инвалидитетом и њихово учешће у изборном процесу“, у организацији Центра за самостални живот особа са инвалидитетом.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: фебруар 2018.

- Конференција „Реформом до унапређења система социјалне заштите“

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: април 2018.

- На позив међународног конзорцијума „Equal Opportunities of Persons with Disabilities Non-profit Ltd“ из Мађарске, представник Завода учествовао је на Међународној конференцији посвећеној резултатима процеса деинституционализације - “Path of Deinstitutionalisation – Urgent Moves (PODIUM)”.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: април 2018.

- Округли сто посвећен образовању супервизора

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: мај 2018.

- У интересу јачања капацитета запослених у Заводу, као и капацитета сарадничких организација из јавног и цивилног сектора, Републички завод за социјалну заштиту је у сарадњи са Републичким секретаријатом за јавне политике реализовао циклус од 3 дводневне радионице на тему: „Креирање, спровођење и анализе ефеката јавних политика“.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: јун – август 2018. године

- Обука за унапређење коришћења и пласмана информација од јавног значаја, у организацији Повереника за заштиту информација од јавног значаја.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: август 2018.

- Међународна конференција „Управљање кризним ситуацијама – улога система социјалне заштите“, у организацији Светске банке.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: септембар 2018.

- Представник Завода обучен је на тренингу за тренере „Јачање капацитета професионалаца који раде са децом у систему алтернативне бриге“, у организацији СОС Дечија села Србије.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: септембар 2018.

- Конференција у организацији Савета за малолетнике посвећена васпитним налозима и алтернативним мерама према малолетницима

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: новембар 2018.

- Као члан Стручног тела Регионалног ресурсног центра за заштиту деце за југоисточну Европу, у оквиру Child Hub Платформе, представник Завода активно је учествовао на тренингу за тренере на тему „Менторинг и супервизијска подршка професионалцима који раде са децом“.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: децембар 2018

#### 5.1.2. Праћење и редовно учешће на националним и међународним конкурсима од интереса за развој система социјалне заштите, као и развој капацитета Завода

- Завод је током 2018. године, у сарадњи са партнерским организацијама из јавног и цивилног сектора из наше земље, као и из Европе, конкурисао са предлозима пројеката који за циљ имају унапређивање положаја посебно осетљивих група становништва, као и јачање професионалних капацитета пружалаца услуга социјалне заштите. Већина предлога још није размотрена и податке о евентуалном добијању подршке за реализацију пројеката имаћемо током ове године.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: континуирано током 2018. године



- 5.1.3. Успостављање партнерства - сарадње са релевантним научним и стручним институцијама у земљи и иностранству, као и са релевантним институцијама и организацијама у систему социјалне заштите, у јавном, цивилном и приватном сектору
- Директор РЗСЗ је, као члан Управног одбора МICS-6 истраживања, био укључен у рад Управног одбора, а саветник РЗСЗ у рад Техничког одбора истраживања. Рад у одборима подразумевао је развијање и унапређење методологије истраживања.  
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: април - август 2018. године
  - Представник РЗСЗ је изабран у чланство у интернационалној експертској групи за праћење развоја, тестирања и валидације нових метода и алата за праћење насиља над децом при УНИЦЕФ-у (IAEG-VAC global inter-agency advisory and coordination body). Представник РЗСЗ је учествовао на првом састанку експертске групе у Њујорку у новембру 2018. године када су дефинисане обавезе чланова и започет рад на документима за развој интернационалне методологије праћења насиља над децом.  
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: новембар 2018. године
  - У интересу унапређивања капацитета Завода и партнерских организација за праћење спровођења јавних политика, Завод је током 2018. године успоставио сарадњу са Републичким секретаријатом за јавне политике и у оквиру те сарадње организовао едукативне тренинге за подизање капацитета запослених у систему социјалне заштите за праћење јавних политика.
    - ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: март - децембар 2018. године

## Специфични циљ 5.2.

Унапређење материјално-техничких и финансијских ресурса Завода

### Реализоване активности

- 5.2.1. Припрема и обрада финансијских података у апликацију РИНО – Регистар измирења новчаних обавеза који је био у функцији до 01.03.2018. године.
- 5.2.2. Од 01.03.2018. године почео је са радом нови информациони систем – Централни регистар фактура који се односи на регистровање фактура и других захтева за исплату издате од стране поверилаца у комерцијалним трансакцијама између јавног сектора и привредних субјеката. Републички завод за социјалну заштиту се регистровао као дужник и сва плаћања су обављена у складу са корисничким упутством.
- 5.2.3. Припрема и унос финансијских података у апликацију Регистар запослених –Образац 4 –Подаци о примањима запослених, изабраних, постављених и ангажованих лица. Унос података у апликацију Регистар запослених који се односе на кадровске податке – Образац 1- Подаци о запосленима на неодређено и одређено време, изабраним и постављеним лицима, Образац 2 – Подаци о ангажованим лицима на основу уговора, Образац 3 – Подаци о ангажованим лицима преко студентских и омладинских задруга.
- 5.2.4. Прикупљање, обрада и дистрибуција релевантних података према ресорном министарству, као и према другим институцијама (ПИО фонд, Републички фонд здравственог осигурања, Секретаријат за социјалну заштиту, Пореска управа, Народна банка...) и ажурно вођење финансијских послова, у складу са законом и делатношћу Завода - **током 2018. године.**

5.2.5. У току 2018. године извршена је обука за рад у Информационом систему извршења буџета – ИСИБ коме Републички завод за социјалну заштиту приступа са радом од 01.01.2019. године.

Перманентна едукација запослених вршена је присуством на разним семинарима и радионицама које организује Образовни информатор.

5.2.6. Током 2018. године није било набавке нове опреме – компјутера за финансијске раднике .У току 2019. године се очекује набавка нових компјутера.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: континуирано током 2018.

\*

\*

\*

Реализација програмских активности Завода за 2018. годину је у директној повезаности са спровођењем националних приоритета, попут ЕУ интеграција и конкретних измена законских оквира које су у току, те ће Републички завод за социјалну заштиту своју делатност у потпуности усклађивати са тим процесима и прилагођавати динамику реализације планираних послова. Завод свакако изражава спремност да током године коригује своје планиране послове и усмери расположиве ресурсе на друге приоритетне послове, у непосредној комуникацији са оснивачем и ресорним министарством.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Наташа Симовић